

Gwaith y Pwyllgor Cerddoriaeth

1. Swyddogion y pwyllgor fydd yn arwain ar y gwaith a'r trafodaethau, sef:

- **CADEIRYDD:** Dyletswydd y Cadeirydd yw arwain ac ysbrydoli'r aelodau wrth gadeirio'r pwyllgorau yn effeithlon, gan gynrychioli barn y pwyllgor yn y Pwyllgor Gwaith.
- **YSGRIFENNYDD:** Prif swyddogaeth yr Ysgrifennydd yw cofnodi yn gywir a threfnus ac mewn Cymraeg graenus, gan anfon copi o'r cofnodion at y Trefnydd drwy e-bost o fewn tri diwrnod ar ôl y cyfarfod.

Bydd y Cadeirydd yn dod yn aelod o Bwyllgor Gwaith yr Eisteddfod, a gofynnir i'r Ysgrifennydd fynychu yn ei h/absenoldeb. Yn ogystal â hyn, bydd y 2 swyddog yn dod yn aelod o'r Panel Canolog Cerdd dros gyfnod yr Eisteddfod.

2. Rheolau Sefydlog – cyn gwneud dim arall, mae angen eu darllen a'u derbyn yn swyddogol fel pwyllgor.

3. Dewis Testunau

Mae'r Adran Gerddoriaeth yn rhannu'n bedair adran yn naturiol - corawl, lleisiol, offerynnol a chyfansoddi - ac efallai yn isadrannau hyd yn oed o fewn y rhaniadau hynny.

Canllawiau dewis testunau:

Yn y tabl sydd wedi'w greu ar gyfer dewis testunau yr adran, a gwelir fod nodiadau syml wedi'w nodi ar gyfer y cystadlaethau gwahanol, gydag esiampl o'r dewis mwyaf diweddaraf mewn rhai achosion. Gweler isod nodiadau pellach ar gyfer rhai o'r testunau:

Corawl:

Dim darnau gosod yn 2020, hunan-ddewisiad.

Bydd y Panel Canolog yn gosod un darn prawf ar gyfer rhai o'r cystadlaethau Corawl yn 2021 – Cymysg, Merched a Meibion.

Lleisiol:

Dewis Testunau, gan ystyried y dewisiadau sydd wedi bod yn y gorffennol (gweler dogfen 'Darnau Prawf')

- **Unawdau 25 oed a throsodd** sef y 4 categori lleisiol:
Soprano
Mezzo Soprano / Gwrth-denor / Contralto
Tenor
Bariton / Bas

Bydd y panel beirniaid yn dewis y pedwar gorau ar draws y categorïau i gystadlu am **Y Rhuban Glas - Gwobr Goffa David Ellis**.

Angen rhoi dewis o hyd at 4 cân yn Adran A (Opera neu Oratorio) a darn ar gyfer Adran B - Unawdau Cymraeg/Hen Ganiadau. Yn y gystadleuaeth Mezzo-Soprano / Gwrth-denor / Contralto, a'r Bariton / Bas, mae'n bosib ddewis mwy nag un darn i weddu'r gwahanol leisiau Rhaid ystyried argaeledd y copïau.

- **Unawd Lieder/Cân Gelf 25 a throsodd** - hunan-ddewisiad neu unrhyw unawd o waith cyfansoddwyr penodol, neu ddewis o ddarnau gosod. Angen ystyried y cyweirnodau, ac addasrwydd i wahanol leisiau os dewis darnau penodol.
- **Unawd Lieder/Cân Gelf o dan 25 oed** - hunan-ddewisiad neu unrhyw unawd o waith cyfansoddwyr penodol, neu ddewis o ddarnau gosod. Angen ystyried y cyweirnodau, ac addasrwydd i wahanol leisiau os dewis darnau penodol.

- **Unawd yr Hen Ganiadau 19 oed a throsodd** - hunan-ddewisiad neu ddewis allan o nifer o gyfansoddwyr neu ddarnau penodol i bob llais, ac eithrio'r darnau a osodir i'r rhai 19 - 25 a thros 25 oed. Angen ystyried sut mae'r dewis yn cyfyngu o ran Rhan B y categorïau lleisiol hyn.
- **Unawdau yn yr oedran 19 ac o dan 25 oed** sef y 4 categori lleisiol:
Soprano
Mezzo Soprano / Gwrth-denor / Contralto
Tenor
Bariton / Bas

Bydd y panel beirniaid yn dewis y pedwar gorau ar draws y categorïau i gystadlu am **Y Rhuban Glas - Gwobr Goffa Osborne Roberts**.

Angen rhoi dewis o hyd at 4 cân yn Adran A (Opera neu Oratorio) a darn ar gyfer Adran B - Unawdau Cymraeg/Hen Ganiadau. Yn y gystadleuaeth Mezzo-Soprano / Gwrth-denor / Contralto, a'r Bariton / Bas, mae'n bosib ddewis mwy nag un darn i weddu'r gwahanol leisiau Rhaid ystyried argaeledd y copïau.

Offerynnol:

- **Gwobr Goffa Eleri Evans**. Cystadleuaeth Cyfeilio ar y Piano
- Mae'r holl gystadlaethau eraill yn yr adran, gan gynnwys y **Grŵp Offerynnol Agored**, y **Ddeuawd Offerynnol Agored** a'r holl **Unawdau Offerynnol** yn hunan-ddewisiad, a felly ddim yn ymddangos yn y tabl testunau. Mae'r Unawdau yn rhannu yn dair adran sef 19 a throsodd, 16 ac o dan 19 oed a dan 16 oed. O fewn yr oedrannau, mae cystadleuaeth ar gyfer pob dosbarth offerynnol, h.y. piano, llinynnau, telyn, chwythbrennau, pres a tharo. Gofynnir am raglen o wahanol amseroedd ac yna mae 4 gorau ar draws y categorïau yn mynd ymlaen i ymgeisio am y Rhuban Glas Offerynnol o fewn y 3 categori.

Cyfansoddi:

Fel rheol hyd at 6 cystadleuaeth sy'n cynnwys yr emyn dôn a Thlws y Cerddor.

Bydd angen meddwl am berfformiad posibl yn rhai ohonynt yn enwedig yng nghystadleuaeth Tlws y Cerddor.

- **Emyn-dôn:** dylid meddwl am enw person i lunio geiriau i'r emyn – dylid cyflwyno'r enw i'r Pwyllgor Gwaith.
- **Tlws y Cerddor:** Bydd angen dewis thema a genre penodol ar gyfer y gystadleuaeth, e.e. Clasurol, Jazz, Sioe Gerdd, Gwerin, Opera. Yn ddibynnol ar y genre, bydd yr Eisteddfod yn chwilio am bartner i weithio efo/mentora'r enillydd.
- Yn ychwanegol i'r uchod, ceir Cystadleuaeth Tlws Sbardun (cyfansoddi cân) a gynhelir yn flynyddol sydd yn sefyll ar ei thraed ei hun.

Wrth gynnig beirniaid a wnewch chi plis sicrhau eich bod yn manylu ar bwy y union yw'r personau (i osgoi unrhyw gamddealltwriaeth).

Mae angen cofio bod hi'n ofynnol i'r beirniaid draddodi mewn rhai achosion, ac felly rhaid cael digon o rai â medr wneud hynny yn y Gymraeg heb dynnu sylw atynt eu hunain. Eto peidio bod yn rhy lleol neu'n fympwyol a chadw oddi wrth rhai sydd wedi gwneud yn ddiweddar e.e. yn y ddwy flynedd cyn yr Eisteddfod, ac efallai y dylid cael cydbwysedd rhwng y de a'r gogledd ac os yn bosib rhwng merched a dynion. Ar ddiwedd y dydd yr hyn sydd ei angen arnom yw'r beirniaid gorau. (Gweler y ddogfen 'Beirniaid Diweddar')

4. Dewis Cyfeilyddion

Bydd rhaid dewis 6 cyfeilydd o'r rhestr swyddogol o gyfeilyddion, a dewis enwau wrth gefn yn ogystal.

Rhaid peidio bod yn rhy leol neu blwyfol wrth ddewis testunau, beirniaid a telynorion - mae angen digon o amrywiaeth. Mae'n bosib rhoi rhai testunau sydd gyda blas lleol neu gysylltiadau lleol o ran beirdd, gosodwyr, enwogion neu leoedd, ond mae angen cadw mewn cof mai Eisteddfod Genedlaethol yw hon sy'n ymweld â'r

ardal leol. Mae angen darnau sy'n apelio at gystadleuwyr, hyfforddwy'r a hefyd cynulleidfa eang. Mae'r dewis o ddarnau yn hollbwysig er mwyn sicrhau denu'r cystadleuwyr pybyr yn ogystal â rhai newydd – cofiwch ei bod hi'n haws annog rhai i gystadlu gyda darnau apelgar da.

Bydd angen gofalu nad yw barn unigolyn/ion yn llywio barn y pwyllgor - mae wedi digwydd sawl tro yn y gorffennol! Mae angen meddwl am yr hen a'r newydd o ran y geiriau yn ogystal â'r ceinciau. Hefyd dylid meddwl a chadw mewn cof hyd pob darn prawf, gan y bydd rhain angen cael eu hamseru cyn creu amserlen rhagbrofion a chystadlaethau'r Pafiliwn.

COFIWCH NA FYDDWN YN CYSYLLTU Â'R BEIRNIAID HYD NES Y BYDD Y PWYLLGOR DIWYLLIANNOL WEDI DERBYN Y TESTUNAU – YN AMLWG FELLY MAE POB ELFEN O'R GWAITH TESTUNAU YN GWBL GYFRINACHOL.

Y gwaith uchod i'w wneud yn ystod y cyfarfod cyntaf fel bo'r testunau yn cael eu paratoi i'w cyflwyno i'r Panel Canolog mewn cyfarfod ar y cyd **Sad 25 o Ionawr 2020**. Rhaid gwneud unrhyw newidiadau ar y diwrnod hwnnw fel bod modd eu cyflwyno yn derfynol i Bwyllgor Diwylliannol yr Eisteddfod ym Mis Mawrth 2020. Bydd gan y swyddfa lawer o waith wedyn i gael popeth yn barod ar gyfer eu hargraffu erbyn diwrnod Cyhoeddi'r Eisteddfod.

5. Gwobrau

Bydd angen i'r pwyllgor annog pobl i roi gwobrau. Rhaid cyfeirio pob cais am wob'r i'r Pennaeth Gweithredu Cymunedol, Alwyn Roberts (Gweler y gwybodaeth cyswllt isod) â maint y wob'r a gynhigir. Bydd Swyddfa'r Eisteddfod wedyn yn cysylltu â'r person dan sylw i drafod y mater. Cofiwch fod pob gwerth ariannol unrhyw wob'r yn gallu cael ei glustnodi yn erbyn targed ardal arbennig os yw'r rhoddwr yn dymuno.

6. Amseru darnau prawf

Fel y cyfeiriwyd ato, bydd angen **amseru pob darn prawf** er mwyn cael y wybodaeth angenrheidiol i gynhyrchu'r rhaglen llwyfan - fel rheol gofynnir yn garedig i Gadeirydd (gyda help y swyddogion/pwyllgor) wneud hyn erbyn **diwedd Ebrill** cyn yr Eisteddfod ei hun.

7. Swyddogaethau adeg yr ŵyl

Un o'r prif ofynion yn ystod yr wythnos fydd gwirfoddoli i redeg y rhagbrofion / a stiwardio'r adeiladau. Byddwn yn gofyn i un **swyddog o'ch pwyllgor** i ymuno â'r is-bwyllgor Gwirfoddoli a fydd yn cyfarfod yn y misoedd yn arwain at yr Eisteddfod. Bydd y cynrychiolydd yn dod nôl at y pwyllgor i helpu ar y gwaith o ganfod pŵl o wirfoddolwyr ar gyfer eu hamserlennu (Ysgrifennydd Rhagbrawf, Arweinydd Llwyfan y Rhagbrofion a Stiwardiaid – bydd dogfennau yn nodi rôl pob un ar gael yn y man).

8. Swyddogaethau eraill

Unwaith i'r testunau gael eu derbyn yn swyddogol, mae croeso i'r pwyllgor barhau i gyfarfod gydag arweiniad gan swyddogion yr Eisteddfod, a hynny er mwyn meddwl am syniadau ar gyfer hyrwyddo cystadlaethau yn lleol, codi ymwybyddiaeth o'u genre yn y gymuned leol, a'r Ŵyl yn gyffredinol.

Gall y pwyllgor hefyd gynnig syniadau i'w taflu i'r pair ar gyfer eu hystyried fel rhan o raglen artistig yr Ŵyl, yn cynnwys Encore, gan hefyd fynd ati i gydweithio i helpu'r pwyllgor apêl lleol i gynnal digwyddiadau diwylliannol yn y 18 mis yn arwain at yr Ŵyl.

Bydd swyddogion yr Eisteddfod yn trefnu'r cyfarfodydd hyn maes o law ac yn cynnal ambell i un ar y cyd.

Gall y pwyllgor hefyd drafod ffyrdd o waddol – o ran y rhwydweithiau a digwyddiadau cymunedol posib mwyn parhau i ymgysylltu i'r dyfodol.

Elen Huws Elis - Trefnydd a Phennaeth Artistig: elen@eisteddfod.org.uk (cystadlaethau ac arlwy ar y Maes)

Lois Jones – Swyddog Cystadlaethau: lois@eisteddfod.org.uk (cystadlaethau)

Elinor Jones – Trefnydd Cynorthwyol: elinor@eisteddfod.org.uk (darnau gosod – cystadlaethau)

Alwyn Roberts - Pennaeth Gweithredu Cymunedol: alwyn@eisteddfod.org.uk (gwobrau)

Swyddfa'r Eisteddfod, Uned 15, Parc Busnes yr Wyddgrug, Yr Wyddgrug, Sir y Fflint, CH7 1XP / 0845 409 0400

Sioned Edwards – Dirprwy Bennaeth Artistig: sioned@eisteddfod.org.uk (arlwy ar y Maes / Tŷ Gwerin)

Swyddfa'r Eisteddfod, 40 Parc Ty Glas, Llanisien, Caerdydd, CF14 5DU / 0845 409 0300